

Eftirkanning av seyði, sum er sloppin frammat gomlum tyrvingarplássum í Føroyum

---

Rakul Mortensen og Maria Dam

Umhvørvisstovan, 2012

Fororð

Umhvørvisstovan hevur í trimum umførum gjørt kanningar av dálkingarstöðuni av einum úrvali av gomlum tyrvingarplássum og seyði, sum gongur á og framvið teimum.

Fyrsta kanningin var í 2008, og fevndi um dálkingarstöðuna í moldini á gomlum og einstøkum virknum tyrvingarplássum í Føroyum. Kanningin staðfesti, at umhvørvisetrandi evnir sum tungmetal, PCB og á summum stöðum eisini dioksin vóru í moldini, sum er oman á gomlum tyrvingarplássum. Av tí, at seyður sleppur fram at summum av hesum plássum, varð í 2009 avgjørt at kannað sýnir av bæði kjøti og tálgi, og varð hetta gjørt fyri at vita í hvønn mun hesin seyðurin var merktur av dálkingini á økjum. Sýnir vóru tikin av seyði, sum hevði gingið við gomlu tyrvingarplássini á Krossi í Eysturoy, í Vatnsoyrum og í Trongisvági. Umframt seyð frá gomlum tyrvingarplássum, vórðu kanningar eisini gjørdar av seyði, sum gongur á økjum, har eingin kend dálking er, og sum sostatt kundi nýtast sum samanberingarsýni. Kanningarnar av seyði bendu ikki á, at seyðurin var merktur av dálking við PCB ella dioksini, men okkurt sýni hevði hækkað innihald av blýggi. Tó, av tí at dálking við millum øðrum dioksini og PCB kann vera álvarsom, varð í 2011 avgjørt at endurtaka nakrar kanningar av seyði á tyrvingarplássunum, fyri at tryggja, at fyrru kanningarnar vóru rættar.

Henda frágreiðing lýsir kanningina og úrslitini í 2011.

INNIHALDSYVILIT

Samandráttur	7
1 Inngangur	8
2 Kanningin av seyði á gomlum tyrvingarplássum í 2011	10
2.1 Úrslit.....	10
2.1.1 Blýggj	10
2.1.2 Dioksin	10
2.1.3 PCB	11
3 Samanumtikið	13
Keldutilfar	14

SAMANDRÁTTUR

Kanningar eru gjórdar av seyði, sum hefur gingið á ella við gomul tyrvingarpláss, har kanningar, sum Umhvørvisstovan áður hefur gjórt, vístu, at moldin er merkt av dálking. Sambært kanningunum av mold frá gomlu tyrvingarplássunum, hevði ein kunnað væntað, at seyður, sum hefur gingið á ella við hesi økir, var merktur av dálkingini, men so var ikki. Longu í kanningini í 2009 varð ávíst, at tann dálking, sum var í moldini á tyrvingarplássunum á Krossi, í Trongisvági ella í Vatnsoyrum, ikki sást aftur í seyði á hesum økjum.

Í 2011 vórðu nýggj sýnir av seyði tikin frá hesum somu tyrvingarplássunum, fyri at tryggja at fyrra kanningin hevði avdúkað tað, sum skuldi avdúkast av dálkingarevnum. Nýggju kanningarnar vístu eitt enn lægri innihald av blýggi, PCB og dioksini, samanborið við kanningina í 2009.

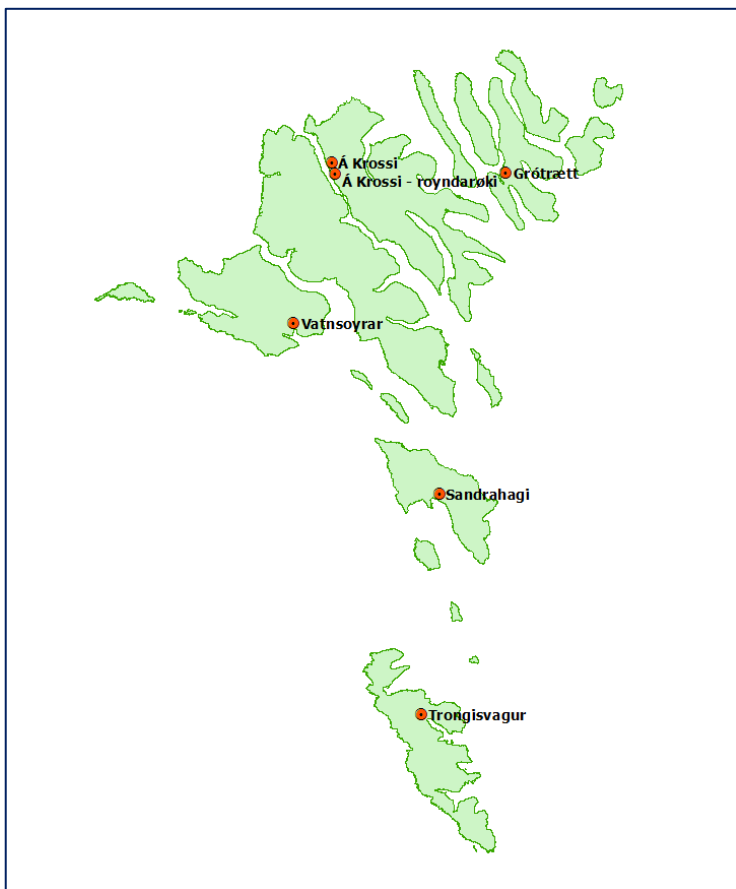
Í hesi eftirkanning vóru øll markvirðir úr kunngerð nr. 147, 1. Desember 2009, um áseting av markvirðum fyri ávís dálkandi evni í matvøruframleiðslu til útflutnings, væl og virðiliga yvirhildin. Ávísar broytingar hava síðan verið gjórdar í ES-markvirðum sum kunngerðin sipar til, og eisini við hesum broytingum eru markvirðini fyri blýggi, dioksin og PCB í seyði yvirhildin.

1 INNGANGUR

Áðrenn Interkommunali Renovatiónsfelagsskapurin L/F, stýtt IRF, byrjaði, varð rusk yvirhøvur savnað í dungar, á tyrvingarplássum og ein partur varð brendur. Eftir at skipaða innsavningin av ruski kom í lag, varð tyrvt útyvir fleiri av hesum ruskdungum.

Seint í 2008 varð ein kanning sett í verk av nøkrum av gomlu tyrvingarplássunum. Kanningin umfataði íalt 6 tyrvingarpláss, harav eitt evjupláss (á Krossi-royndarøki) og eitt bingjupláss (á Grótrætt). Tvey eru á Krossi í Eysturoy, sum ávikavist verða nevnd á Krossi og á Krossi-royndarøki, eitt í Sandarhaga á Sandoyinni, eitt við Grótrætt í Norðoyggjum, eitt í Trongisvági í Suðuroy og eitt í Vatnsoyrum í Vágum. (Sí mynd 1). Í kanningini vórðu samanberingarsýnir tikin í Norðradali og á einum øki, sum nevnist Klovin, eystan fyri Sjatlá, norðan fyri Vatnsoyrar. Kanningin varð gjørd fyri at staðfesta, um umhvørvisetrandi evnir eru í moldini oman á gomlum tyrvingarplássum. Moldin varð kannað fyri metallini sink, kopar, blýggj, kadmium, nikkul og kyksilvur. Eisini vórðu PCB, dioksin-líknandi PCB og dioksin (PCDD/PCDF) kannað (sí talvu 1).

Mynd 1. Tyrvingarplássini, har kanningar av moldsýnum vóru gjørdar í

Talva 1. Heitið og stytting fyri evni, sum sýnini vórðu kannað fyri.

Evni	Stytting
Summur av 7 PCB = Σ CB 28, 52, 101, 138, 153 og 180	Sum PCB 7
Dioksin líknandi PCB (co-planar PCB)	dl-PCB
Dioksin	PCDD/PCDF
Arsen	As
Kadmium	Cd
Kobolt	Co
Krom	Cr
Kopar	Cu
Kyksilvur	Hg
Nikkul	Ni
Blýggj	Pb
Vanadium	Va
Sink	Zn

Kanningarnar av moldini bendu á eina rættiliga týðiliga dálking á nøkrum av hesum støðum. Innihaldið av ávísam tungmetallum var hægri enn tað, sum sambært vegleiðing frá danska umhvørvisstýrinum, kann góðtakast á støðum, ið skulu nýtast til serliga viðkvom endamál, sum eitt nú seyðahald má sigast at vera. Eisini var innihaldið av dálkandi evnunum PCB og dioksini høgt á teimum flestu støðunum. Øll tey kannaðu tyrvingarplássini vóru dálkað við PCB í størri ella minni mun. Á mest dálkaða staðnum var innihaldið av PCB heilar 370 ferðir hægri enn miðalnøgðin á samanberingarstøðunum, og í øllum sýnunum, uttan í trimum, varð staðfest, at nøgðin av PCB var hægri enn 3 ferðir bakgrundarstøðið. Viðvíkjandi dioksini, varð staðfest, at í mest dálkaða moldsýninum var innihaldið av dioksini 15 ferðir hægri enn miðalnøgðin í samanberingarsýnunum. Hetta var á gamla tyrvingarplássinum í Trongisvági. Umframt í Trongisvági var dioksininnihaldið á tyrvingarplássunum í Vatnsoyrum, í Sandarhaga og Á Krossi-royndarøki partvíst ella yvirhøvur trýggjar ferðir hægri enn bakgrundarstøðið, og var tað serliga PCDD, sum varð nógv hækkað.

Kanningar í millum annað Svøríki hava víst, at seyður, sum gekk innihagnaður á dálkaðum øki, upptók dálkingarevni frá økinum. Seyðurin í Føroyum er ikki innihagnaður á dálkaðum økjum, men sleppur í ávísam førum fram at gomlu, dálkaðu

tyrvingarplássunum. Tí varð í 2009 avgjört at taka sýnir av seyði, sum hevði gingið á og fram við nøkrum av hesum plássum, fyri at kanna, í hvønn mun hann var merktur av hesi dálking. Dálkingarevnini sum kannað vórðu, eru evni, sum vanliga eru á rusklássum, har einki serligt ídnaðarvirkssemi er, og fevna um tungmetal, PCB og dioksin (Sí talvu 1). Úrslitið av kanningunum vísti, at dálkingin ikki sást nakað serligt aftur í seyðinum. Tó var tað í einum sýni, nevnliga bland-sýni av óm á tyrvingarplássinum við Vatnsóyrar, farið upp um ES-markvirðið fyri blýggj í seyðakjøti (0,10 mg/kg), og hevði tað sýnið eitt innihald av blýggj á 0,258 mg/kg av kjøti.

Av tí, at dálking við millum annað dioksini og PCB kann vera álvarsom, serliga tá ið talan er um dálkaðan mat, og av tí at seyðasýnini við Vatnsóyrar vóru dálkað við blýggi, varð í 2011 avgjört at endurtaka nakrar kanningar av seyði frá somu økjunum sum í 2009, og varð hetta gjørt fyri at kanna, um fyrra kanningin hevði "fangað" ta dálkingina, sum var.

2 KANNINGIN AV SEYÐI Á GOMLUM TYRVINGARPLÁSSUM Í 2011

Á heysti í 2011 vórðu sýni av kjóti og tálgu tikin av seyði, sum hevði gingið á og fram við tyrvingarplássunum á Krossi, í Vatnsøyrum og í Trongisvági, og vórðu síðani send til kanningar fyri blýggj, dioksin og PCB. Dálkingarevni og økini, sum vórðu kannað, vórðu vald út frá úrslitunum av kanningini av seyði á heysti í 2009.

Á hvørjum tyrvingarplássi vórðu blandsýni av óm og av lombum tikin, sum sostatt skuldi geva eina ábending um dálkingarstöðuna sum heild fyri seyðin á økjunum. Hvørt blandsýni var samansett av staksýnum av umleið 4 seyðum, men talið av staksýnum í hvørjum blandsýni vóru tó skiftandi, og er hetta víst í talvu 2 og talvu 3.

2.1 Úrslit

Kanningin av seyði frá 2009 var meiri umfatandi enn eftirkanningin í 2011. Umframt at seyður frá samanberingarøkjum varð kannaður í 2009, varð eisini kannað fyri heili tíggju metal í øllum sýnum í 2009. Í 2011 vórðu bert úrvald dálkingarevni kannað á teimum trimum tyrvingarplássunum. Yvirhøvur varð kanningin í 2011 tillagað eftir úrslitunum frá 2009, og endamálið var at staðfesta, um úrslitini samsvaraðu við fyrru kanningina.

2.1.1 Blýggj

Úrslitini fyri blýggj í kjóti frá 2009 og 2011 eru víst í talvu 2, saman við markvirðum fyri blýggj. Av teirri grund, at hini tungmetallini, sum vórðu kannað í 2009, øll vóru sera lág, varð avgjørt bert at kanna sýnini frá 2011 fyri blýggj, og var hetta gjørt av bæði óm og lombum frá tyrvingarplássunum í Vatnsøyrum og á Krossi. Í ongum av teimum fyra blandsýnunum kundi ávísast nakað blýggj, og síðan ávísingarmarkið er 20 µg/kg, kundi staðfestast, at seyðurin nú ikki var dálkaður av blýggj.

Talva 2. Innihaldi av blýggj í kjóti á seyði (óm og lombum) sum hevur gingið tætt uppá gomlum tyrvingarplássum í Føroyum í 2009 og 2011. Eindin er µg/kg vátvekt. N er tal av sýnum í hvørjum blandsýni. Tey sýni, sum ikki eru kannað, eru í talvuni viðmerkt i.k.

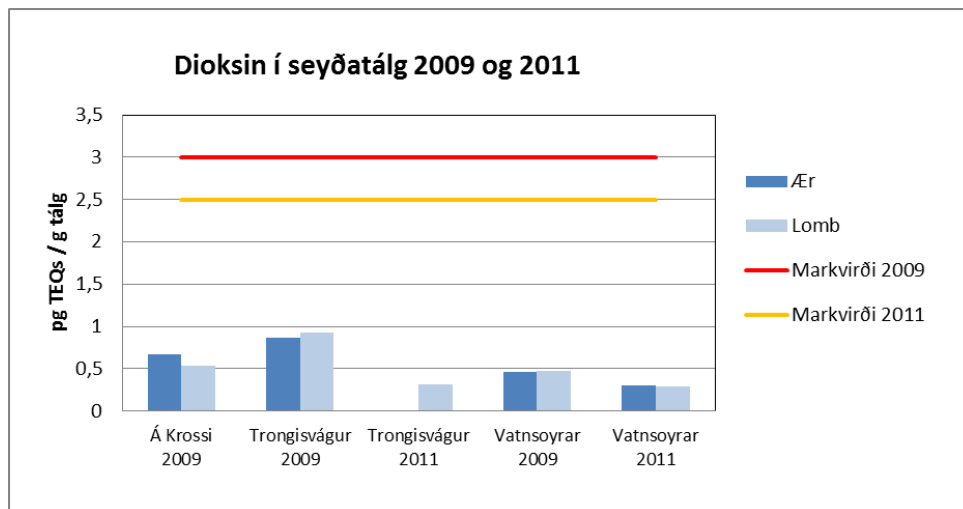
Stað	Djór	Blýggj í seyði 2009 _(N)	Blýggj í seyði 2011 _(N)
Á Krossi	Ær	<20 ₍₄₎	<20 ₍₄₎
Á Krossi	Lomb	<20 ₍₂₎	<20 ₍₄₎
Vatnsøyrar	Ær	258 ₍₅₎	<20 ₍₇₎
Vatnsøyrar	Lomb	78,7 ₍₆₎	<20 ₍₁₀₎
Trongisvági	Ær	<20 ₍₂₎	i.k.
Trongisvági	Lomb	<20 ₍₃₎	i.k.
	Markvirðir ES	100	100

2.1.2 Dioksin

Dioksin er í høvuðsheitum at meta sum mannagjörð evnir, tó verða tey gjörð undir brenning av burturkast o.ø. Dioksin er eitt samheiti fyri PCDD og PCDF. Eins og við fleiri øðrum eitrandi evnum er ásett eitt mark fyri, hvussu stórt innihaldið av dioksini kann vera í matvørum. Hetta markið bleiv sett til 3,0 pg TEQs /g feitt fyri seyðatálgu, sambært kunngerð um áseting av markvirðinum fyri ávís dálkandi evni í matvøru, sum skal flytast úr Føroyum og inn í ES (nr. 147, 1. desember 2009). Markvirðið er síðani hert til 2,5 pg TEQs/g í 2011 (ES-regulering nr. 1259/2011, sett í gildi við kunngerð frá 2. des. 2011).

Mynd 2 vísir úrslitini frá dioksinkanningunum av føroyskum seyði í 2009 og 2011, sum hevur gingið á gomlu tyrvingarplássunum á Krossi, í Vatnsøyrum og í Trongisvági. Úrslitini vísa, at innihaldið av dioksini er hægst í seyði, sum hevur gingið á og við gamla tyrvingarplássið í Trongisvági í 2009, men hetta er tó langt undir markvirðinum. Myndin vísir eisini, at enn lægri innihald av dioksini varð ávíst í sýnunum frá 2011 samanborið við 2009. Í Vatnsøyrum var ávíst innihaldið av dioksini frá 2011 umleið tveir triðingar ella minni av tí sum varð ávíst í 2009, og í Trongisvági var innihaldið frá 2011 bert 1/3 av tí, sum varð ávíst í 2009 (sí talvu 3 og mynd 2).

Mynd 2. Innihaldið av dioksini í seyðatálg frá óm og lombum í ávikavist 2009 og 2011, sum hava gingið tætt við gomlu tyrvingarplássini: á Krossi, í Vatnsoyrum og í Trongisvági. Markvirðir galdandi í 2009 og 2011 eru við.

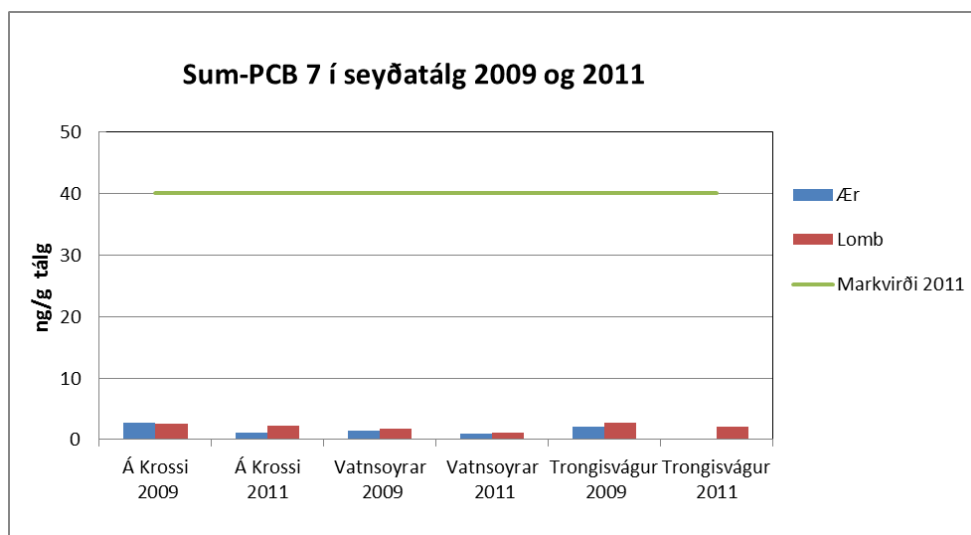

2.1.3 PCB

Eins og dioksin kann PCB gerast til undir brenning, men kemur annars ikki fyri sum natúrligt evni, og tí er natúrliga bakgrundarstøðið lágt.

Í ES reglugerðini nr. 1881/2006 fyri ávís dálkingarevni í matvørum vóru ongi markvirðir ásett fyri PCB, men bert fyri Σ dioksin + dioxin líknandi PCB (dl-PCB). Tó vórðu broytingar gjørdar í reglugerðini í 2011, tá markvirðið fyri PCB varð lagt afturat. Markvirði fyri sum-PCB 7 í seyðakjøti varð sostatt sett til 40 ng/g feitt (ES regulering nr. 1259/2011, sett í gildi við kunngerð frá 2. des. 2011). Á mynd 3 sæst, at í øllum kannaðu sýnunum av seyðakjøti var innihaldið av sum-PCB 7 væl undir galdandi ES-markvirðum.

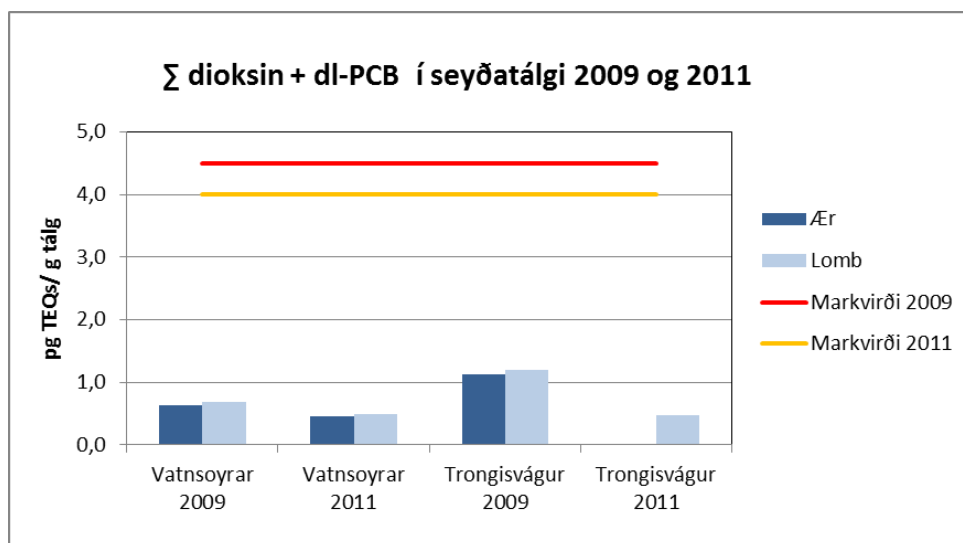
Mynd 3. Innihaldið sum-PCB 7 í seyðakjøti í ávikavist 2009 og 2011, sum hevur gingið á gomlu tyrvingarplássunum: á Krossi, í Vatnsoyrum og í Trongisvági. Markvirði sett í gildi í 2011 er eisini víst á myndini.

Sum nevnt omanfyri, varð markvirði í 2006 sett fyri samlaða innihaldið av dioksini og dl-PCB, og varð tað sett til 4,5 pg TEQs/g feitt fyri seyðatálg. Av tí, at Føroyar ikki eru við í ES, vil hetta fyri okkara viðkomandi galda fyri ta matvøru, sum skal flytast úr Føroyum og inn í ES. Í 2011 varð hetta markvirðið hert til 4 pg TEQs /g feitt fyri seyðatálg (ES regulering nr. 1259/2011, sett í gildi við kunngerð frá 2. des. 2011).

Samlaða innihaldið av dioksini og dl-PCB var hægst í lombum úr Trongisvági 2009, men liggur tó langt undir markinum sambært fyrr nevndu kunngerð, og í 2011 var innihaldið í lombum minni enn helvtin av tí, sum varð ávíst í 2009. Harumframt var innihaldið av PCB í óm og lombum á hinum báðum støðunum, sum vórðu kannaði í 2011, øll lægri samanborið við kanningina í 2009. Á Krossi vístu úrslitini av bæði óm og lombum bert helvtina av tí PCB, sum varð ávíst í 2009, og við Vatnsøyrrar vístu úrslitini í bæði óm og lombum umleið tveir triðingar av tí PCB, sum varð ávíst í 2009. Kanningarnar fyri bæði árin vístu, at samlaða innihaldið av dioksini og dl-PCB ikki fór uppum 1,2 pg TEQs/g feitt í nøkrum av sýnunum, og sostatt er markvirðið fyri dl-PCB væl og virðiliga yvirhildið. Hartil vísir eftirkanningin í 2011 eitt enn lægri innihald av PCB í seyði enn kanningin frá 2009.

Mynd 4. Innihaldið av Σ dioksin + dl-PCB í seyðatálg í 2009 og 2011, sum hevur gingið á gomlu tyrvingarplássunum: á Krossi, í Vatnsøyrum og í Trongisvági. Markvirðir galdandi í 2009 og 2011 eru við.

Talva 3. Dioksin, dl-PCB og PCB 7 í seyðatálg í Føroyum í 2009 og 2011. Eindin fyri dioksin og Σ dioksin +dl-PCB er pg TEQs/g feitt, og eindin fyri PCB 7 er ng/g feitt. N er tal av sýnum í hvørjum blandsýni. Eisini er víst úrslit frá samanberingarstøðum, og markvirðini sum vóru galdandi í ávíkavist 2009 og 2011.

Stað	Djór	Dioksin		PCB 7		Σ dioksin + dl-PCB	
		2009 ^(N)	2011 ^(N)	2009 ^(N)	2011 ^(N)	2009 ^(N)	2011 ^(N)
Á Krossi	Ær	0,67 ⁽⁴⁾	i.k.	2,7 ⁽⁴⁾	1,2 ⁽⁴⁾	0,89 ⁽⁴⁾	i.k.
Á Krossi	Lomb	0,53 ⁽²⁾	i.k.	2,5 ⁽²⁾	2,2 ⁽⁴⁾	0,77 ⁽²⁾	i.k.
Vatnsøyrrar	Ær	0,46 ⁽⁵⁾	0,30 ⁽⁷⁾	1,4 ⁽⁵⁾	0,9 ⁽⁷⁾	0,63 ⁽⁵⁾	0,45 ⁽⁷⁾
Vatnsøyrrar	Lomb	0,48 ⁽⁶⁾	0,29 ⁽¹⁰⁾	1,7 ⁽⁶⁾	1,2 ⁽¹⁰⁾	0,68 ⁽⁶⁾	0,49 ⁽¹⁰⁾
Trongisvági	Ær	0,87 ⁽²⁾	i.k.	2,1 ⁽²⁾	i.k.	1,12 ⁽²⁾	i.k.
Trongisvági	Lomb	0,93 ⁽³⁾	0,31 ⁽⁵⁾	2,7 ⁽³⁾	2,1 ⁽⁵⁾	1,19 ⁽³⁾	0,48 ⁽⁵⁾
Samanberingarstøðin: Norðradalur	Ær	0,53 ⁽¹⁰⁾	i.k.	1,5 ⁽¹⁰⁾	i.k.	0,69 ⁽¹⁰⁾	i.k.
Samanberingarstøðin: Norðradalur	Lomb	0,50 ⁽¹⁰⁾	i.k.	1,9 ⁽¹⁰⁾	i.k.	0,68 ⁽¹⁰⁾	i.k.
Samanberingarstøðin: Mykines	Ær	0,48 ⁽⁶⁾	i.k.	2,7 ⁽⁶⁾	i.k.	0,77 ⁽⁶⁾	i.k.
Samanberingarstøðin:	Lomb	0,48 ⁽¹⁰⁾	i.k.	5,1 ⁽¹⁰⁾	i.k.	0,96 ⁽¹⁰⁾	i.k.

Mykines							
	Markvirðir ES	3	2,5	-	40	4,5	4,0

3 SAMANUMTIKIÐ

Sambært kanningum av mold frá gomlu tyrvingarplássunum, var ikki óhugsandi, at seyður, sum hefur gingið á ella við hesi økir, var merktur av tí staðfestu dálkingini, men so var ikki. Longu frá kanningini í 2009 varð ávíst, at tann dálking, sum var í moldini á tyrvingarplássunum á Krossi, í Trongisvági ella í Vatnsoyrum, ikki sást aftur í seyði, sum hefur gingið við hesi øki. Og við kanningunum í 2011 varð ávíst eitt enn lægri innihald av blýggi, PCB og dioksini samanborið við kanningina í 2009, sostatt vóru øll ES-markvirðir fyri blýggj, dioksin og Σdl-PCB + dioksin í 2011 væl og virðiliga yvirhildin.

Bert eitt sýni frá kanningini í 2009 hevði innihald av dálkingarevni, sum fór upp um ES-markvirðir. Hetta var innihaldið av blýggi, sum var ov høgt í óm úr Vatnsoyrum. Sambært tá galdandi kunngerð um áseting av markvirðum fyri ávís dálkandi evni í matvørum, vóru hesi markvirðir bert galdandi fyri matvørum sum skulu útflytast úr Føroyum inni ES. Í eftirkanningini í 2011 varð onki blýggj ávíst í sýninum av óm frá Vatnsoyrum, og síðan ávísingarmarkið var 0,002 mg/kg, og ES markvirði fyri blýggj í seyðakjøti er áljóðandi 0,01 mg/kg, kundi staðfestast, at seyðurin ikki var dálkaður av blýggi.

Fyri dioksin í seyðatálg finnast markvirðir, sum eru ásett til 2,5 pg TEQs /g feitt í tálg (3,0 pg TEQs /g feitt galdandi í 2009), og í ongum sýni í báðum kanningunum varð staðfest nakað virði fyri dioksin, sum er hægri enn 1 pg TEQs/g feitt, og tískil kann einki seyðasýni metast at vera dálkað við dioksini. Hægsta innihaldið av dioksini varð ávíst í lombum úr Trongisvági í 2009, og var hetta 0,97 pg TEQs/g, men í eftirkanningini í 2011 var innihaldi bert til 0,31 pg TEQs/g.

Í bæði kanningini í 2009 og 2011, varð ávíst, at samlaða dioksin og dl-PCB-innihaldið ikki fór upp um 1,2 pg TEQs/g feitt í nøkrum sýni, og sostatt er markvirðið upp á 4,0 pg TEQs/g feitt væl og virðiliga yvirhildið. Eisini her vísir eftirkanningin í 2011, eitt enn lægri innihald av PCB í seyði samanborið við kanningina í 2009.

Hægsta innihaldið av sum-PCB 7 varð ávíst í lombum úr Trongisvági, og var hetta 2,7 ng/g feitt, sum er langt undir galdandi ES-markvirði upp á 40 ng/g. Og samanborið við seyðasýnini frá samanberingarstøðunum (sí talvu 3), er hetta virði lægri enn tað, sum varð ávíst í lombum í Mykinesi. Sostatt verður staðfest, at eingin serstøk dálking av seyði við PCB kundi ávísast í hesum báðum kanningum, og at tað mátaða PCB'íð má roknast at umboða tað, sum er vanligt í Føroyum.

Samantikið kann staðfestast, at kanningin í 2011 vísir, at seyður, sum hefur gingið á og við gomlu tyrvingarplássini á Krossi, í Vatnsoyrum og í Trongisvági, hefur eitt lágt innihald av blýggi, PCB og dioksini, og hesi vóru enn lægri samanborið við kanningina í 2009.

KELDUTILFAR

Dam, M. og Hoydal, K. (2007). Kanning av dálkingarstöðuni í Sørvágsvatn/Leitisvatn. Heilsufrøðiliga starvsstovan, Frágreiðing nr. 2007:3, pp. 55 uttan bílag. Sí eisni www.us.fo/Stovnurin/Útgavur

Dam, M. og í Túni Nielsen, S. (2007). Dálking á gomlum tyrvingarplássum og í seyði, sum er sloppin frammat. Umhvørvisstovan, Frágreiðing nr. 2010:2, pp. 26 uttan bílag. Sí eisni www.us.fo/Stovnurin/Útgavur

European Union Comission Regulation (EC) No 1881/2006 of 19 December 2006, setting maximum Levels for certain contaminants in foodstuffs. Sí eisni

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:364:0005:0024:EN:PDF>

European Union Comission Regulation (EC) No. 629/2008 of 2 July 2008, amending Regulation (EC) No 1881/2006 setting maximum levels for certain contaminants in foodstuffs. Sí eisni [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:173:0006:0009:EN:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:173:0006:0009:EN:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:173:0006:0009:EN:PDF)

European Union Comission Regulation (EC) No. 1259/2011 of 2 December 2011, amending Regulation (EC) No 1881/2006 as regards maximum Levels for dioxins, dioxin-like PCB sand non dioxin-like PCBs in Foodstuffs.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:320:0018:0023:EN:PDF>

Kunngerð Nr. 147 frá 1. december 2009, um áseting av markvirðum fyri ávís dálkandi evni í matvørum. Sí eisni

<http://www.logir.fo/foldb/kunfo/2009/0000147.htm>